

Arkivfunksjon i endring

fra postmottak til strategisk støtte

Anneli Sundqvist og Hilde Lange

Disposisjon

- ❑ En studie av arkivtjenesten i norske og svenske etater
 - Organisasjon
 - Funksjonsinndeling
- ❑ Særtrekk
- ❑ Forskjeller og likheter

Alle bilder er laget med Playground.com

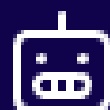
Arkiv og arkivarer

- "... oppbevaringssted for kjedelige og uaktuelle saker og folk, ..." (Haugnes s. 140 i Dokumentasjonsforvaltning i 21. århundre 2014)
- "En vanlig fordom om arkivarer er at de er kjedelige, ensformige, og tilbringer all sin tid alene med gamle dokumenter." (Sikt-KI chat 8. mars 2024)

Hva er den vanligste misforståelsen om arkivdanning?

En av de mest vanlige misforståelsene om arkivdanning er at det kun handler om å lagre og organisere dokumenter. Mange tror at det bare innebærer å plassere dokumenter i mapper og bokser, og deretter lagre dem på et trygt sted.

I virkeligheten er arkivdanning en kompleks prosess som involverer mye mer enn bare lagring. Det innebærer vurdering og valg av hvilke dokumenter som skal bevares for fremtiden, basert på deres historiske, juridiske, eller kulturelle verdi. Det innebærer også å sørge for at dokumentene blir bevart på en måte som sikrer deres langvarige overlevelse, og at de er tilgjengelige for framtidig bruk. Dette kan omfatte digitalisering, katalogisering, og planlegging for katastrofegjenoppretting. Dessuten er arkivdanning tett knyttet til informasjonsforvaltning, siden det innebærer å håndtere informasjon på en effektiv og sikker måte, fra det øyeblikket det blir generert og gjennom hele dets livssyklus.

Lagre og organisere

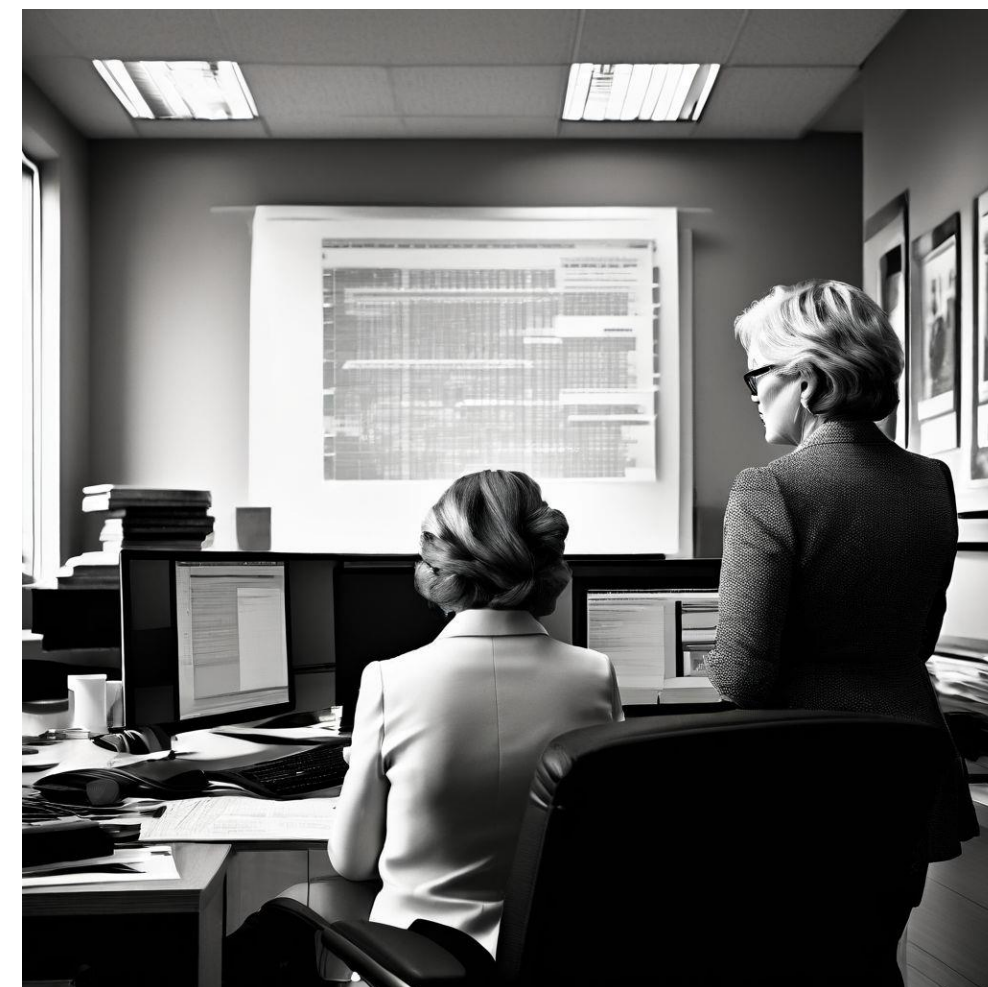
Vurdering og valg
Tilgjengelighet

Effektiv og sikker
håndtering

SIKT-KI 8.MARS 2024

Undersøkelsen

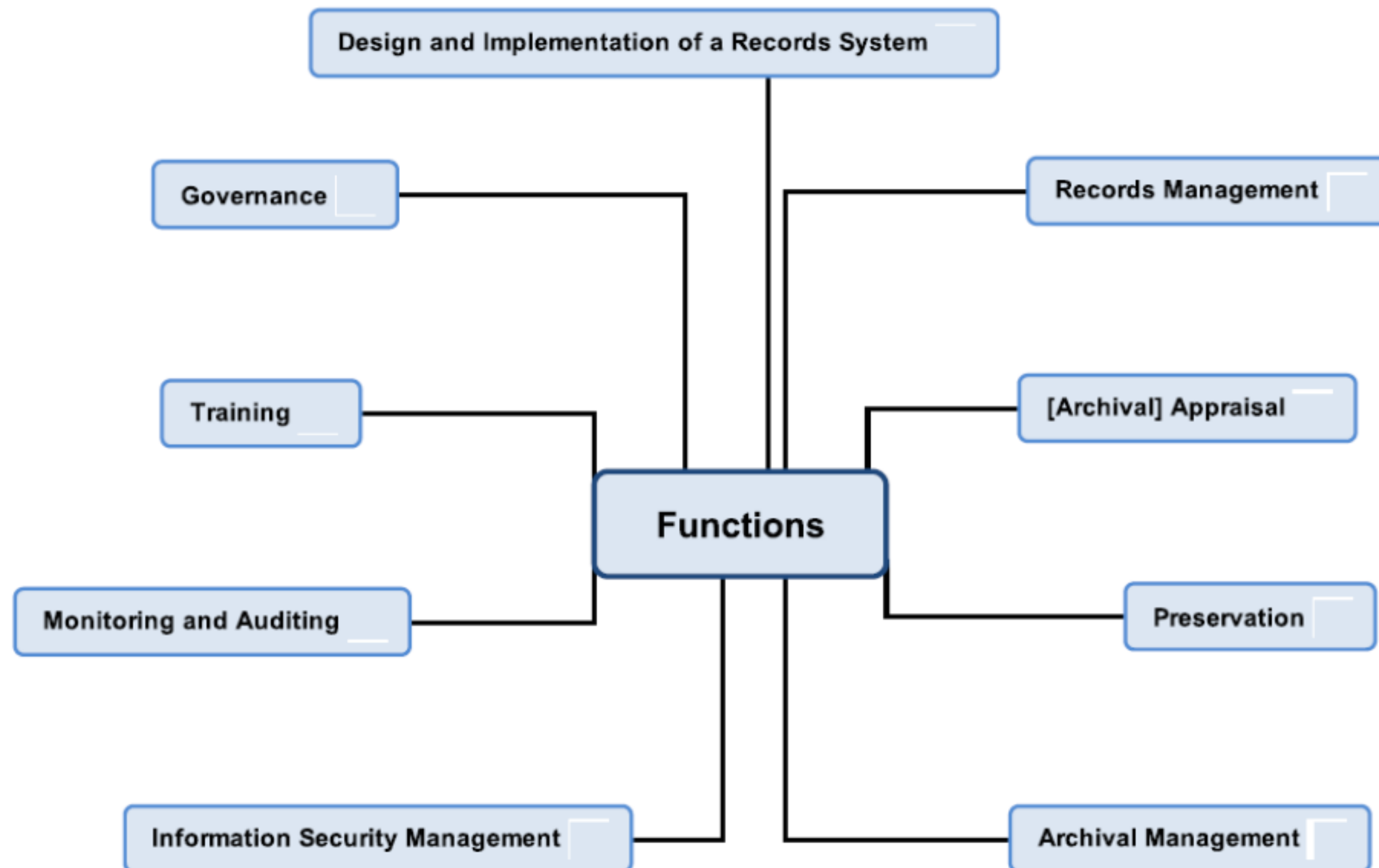
- Oppfølging av Hansen & Sundqvist (2016)
- Casestudier i Norge og Sverige i 2021-2022 - tre norske og tre svenske etater
 - Styringsdokumenter
 - Intervjuer
- Tilsvarende organisasjoner
 - To store, en mindre
 - Dokumentasjonstunge
 - Samfunnskritiske

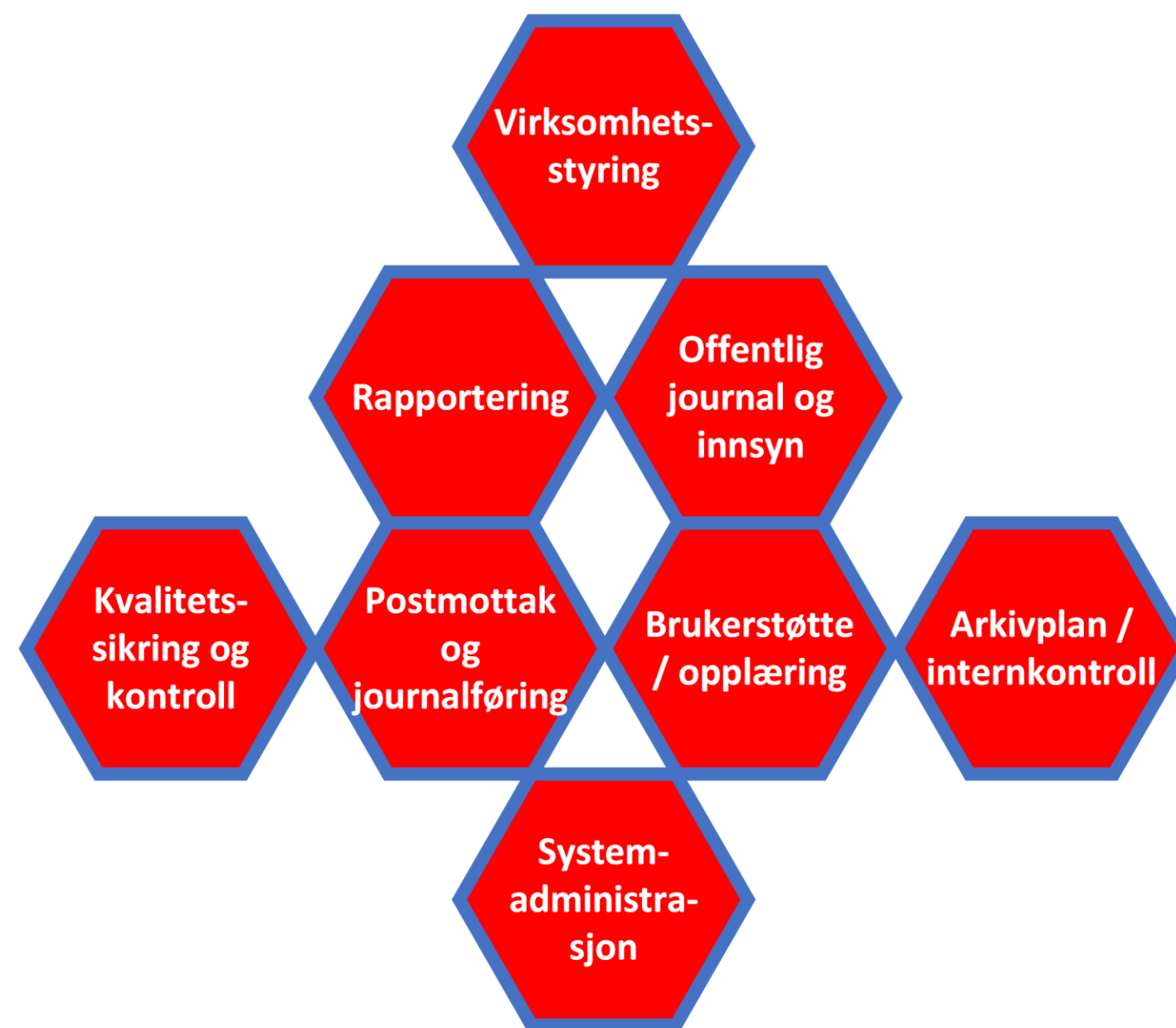
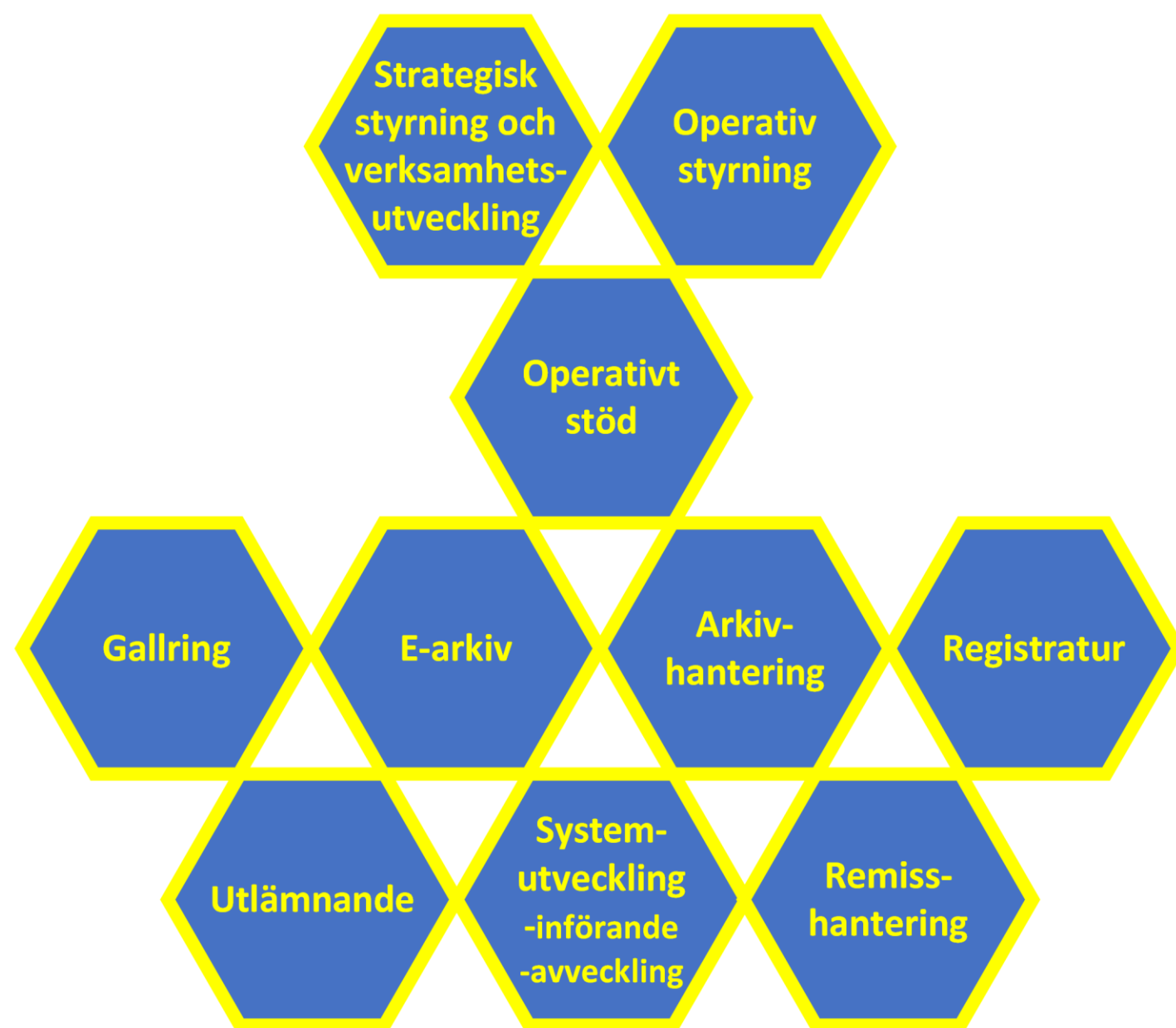
Hvorfor trenger vi det nordiske perspektivet?

- Arkivfunksjonen – samfunnsfenomen
 - Endring i arkivdanningen, organisering og oppgaver
- Arkivfunksjonen – virksomhetspesifikk
 - Hvilke utfordringer den møter
 - Påvirker strategi og kompetanse
 - Påvirker arkivdanningen
 - Hva forteller forskjeller og likheter oss?

(Gänser & Michetti
(2018): Ontology of
functional activities
for archival systems.
Final report.
InterPares Trust
Project)

Sverige og Norge

Skandinaviske særtrekk

- Journalføring / registratur
- Offentlighet / innsyn

Felles utviklingstendenser

- Organisasjon
 - Sentralisering
 - Spesialisering
- Integrert støttefunksjon
- Effektiviseringslogikk
- Fra postmottak til strategisk støtte
 - Endret fokus

Fra postmottak til strategisk støtte

- Operative oppgaver
 - Rutinestyrte
 - Kompleksitet
- Styring og støtte
 - Rutiner
 - Planer
 - Strategier
 - Mål

Forskjeller

- Arkivvesenets organisasjon
 - Arbeids- og ansvarsfordelingen mellom arkivskaper og arkivmyndighet
 - Styring og kontroll
- Regulering av offentlig sektor
 - Styringsmodeller
- Profesjonen
 - Arkivar vs registrator
 - Arkivleder

Videre spørsmål / forskning

- Årsaker og bakgrunn til utviklingen
- Utvide omfanget
- Spesialisering – fremtidig kompetansebehov

A black and white photograph of two people from behind, sitting in a large, empty theater. They are looking towards a stage where a large screen displays the text 'Iakk for oss'. The theater has many rows of seats, and the lighting is dramatic, with the stage being the brightest area.

Iakk for oss

Annsu@oslomet.no

Hildelan@oslomet.no